

Lavulu Rut

(1 a 4)

Lavulu Rut

(1 a 4)

Fa d'Ambu
Annobón, Guinea Ecuatorial

Copyright © 2024, PROEL (Promotora Española de Lingüística)

<http://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/>

You are free to make commercial use of this work. You may adapt and add to this work, but you may distribute the resulting work only under the same or similar license to this one. You must keep the copyright and credits for authors, illustrators, etc.

Licencia Creative Commons: Atribución, compartir igual con otros (se puede copiar y distribuir libremente)

Adapted from original, *041 The Story of Ruth*, © 2020 Wycliffe Bible Translators, Inc.. Licensed under CC BY-SA 4.0.
Adaptado del inglés, *041 Historia de Rut: guión y patrón* © 2020 Wycliffe Traductores de la Biblia. Licencia CC-BY-SA 4.0
Dibujos por Jim Padgett, © Sweet Publishing www.sweetpublishing.com
licenciado Creative Commons Atribución-Compartir igual.

Título en español: El libro de Rut

Idioma: Fa d'Ambu de Guinea Ecuatorial [FAB]

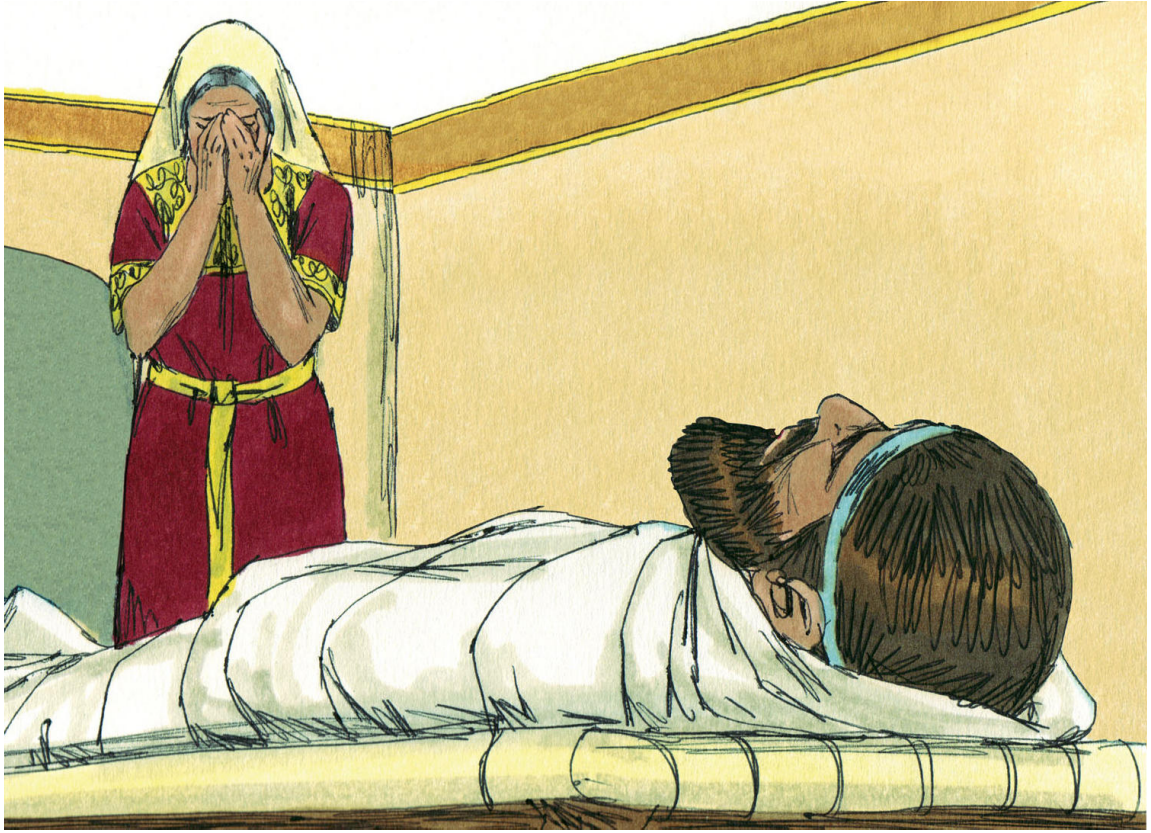

Elimelek ku nna nguë jadjì dëli ba Moab

Dantu tempu shi Israel bi sa basu nna gövöndölö nna nguë pezha, se pachi tela sala bi sa ku fomu tempu sai. Tadashi se uan masebu ku sa nguë belen, pachi loso tela Juda ma ja se ba bibe loso loso Moab, ku miela dëli ku nna mina dëli.

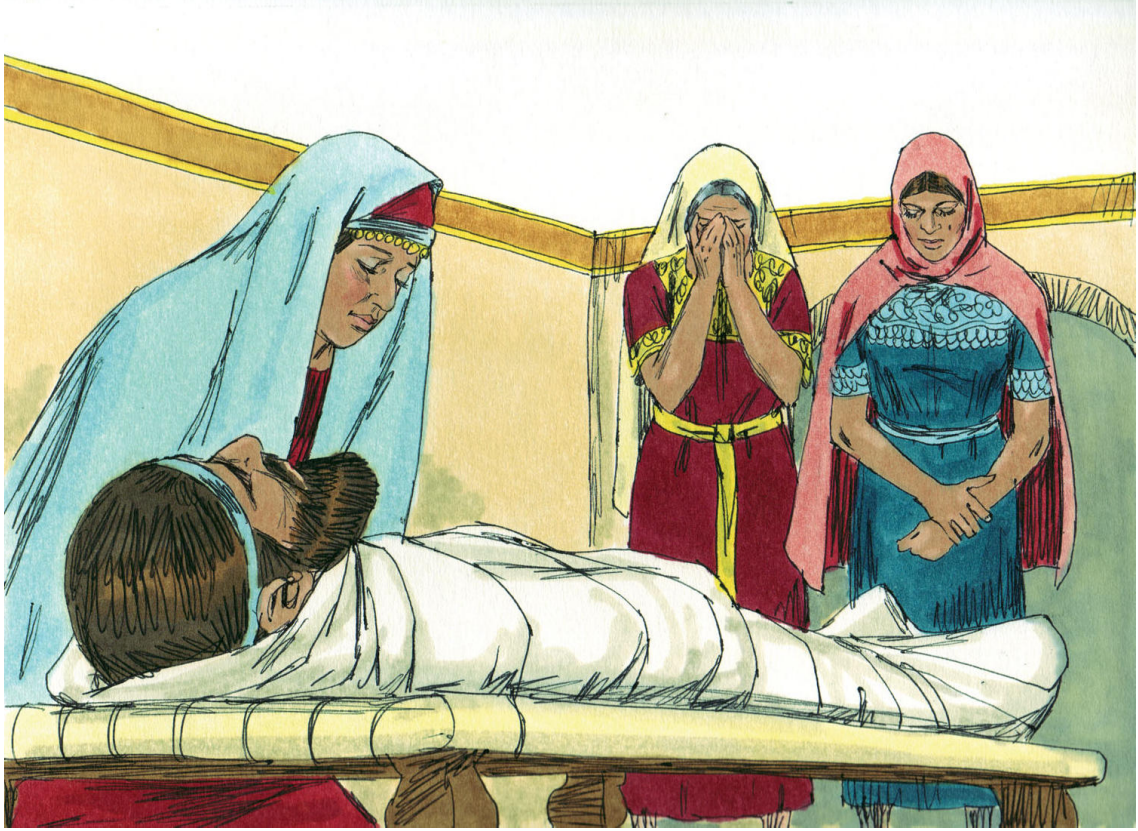
Masebu se a bi ska sama ëli Elimelek, se miela dëli se a ja sama Noemi se nna mina dëli se a ja sama Malon ku Kelion, ineñ tudu bi sa nna nguë efreteu, ku sa Belen dji Juda. Ta ineñ ba da tela Moab, se ineñ ten mdja ja bibe ala.

Se ta pasa uan tempu ku ineñ bi ja ta Moab, se medu Noemi mölë, se ëli mdja ala ku nna mina dödösu dëli moso.

Se nna namain ineñ se ten jazha ku nna mina naamain moabita, uan ineñ a ja sama Orfa se nguë shiki se a ja sama Rut. Mandji se ta pasa uan deshi danu,

se Malon ku Kelion ten mölë, se Noemi vla mainviva shin
nna mina shin medu.

Noemi ku Rut ska Belen

Uan djia se Noemi ba tëndë fa Nashian tan ba të mindjikodji tela dëli se tan da ineñ uan sapa kumu.

Tadashi se ëli mazhna pa ëli tan vla Juda, ku sogolo dëli dödösu, se ineñ së fo jamian shi ineñ bi ska ta.

Se ontolo ineñ bi sa jamangandji ska bai se Noemi faa ineñ:

—Namsëdji pia, ske sa gavu pa namsëdji tan vla jadjı main namsëdji.

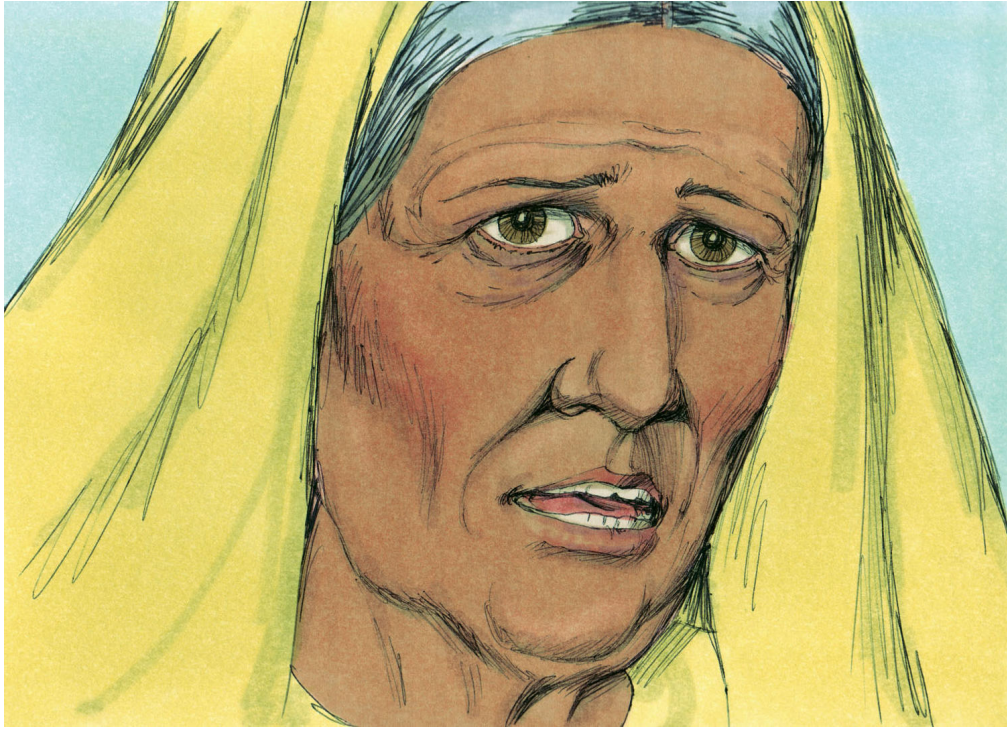
Pa Nashian fë ku namsëdji amea gavu shi namsëdji fë jö amu ku nna mina amu ineñ shi mölë bebezha iai.

Amu pindji Nashian pa tan lega pa namsëdji tan jazha ku pa tan tē uan jadjı novu ku liguilia.

Zha se Noemi tan lega ineñ se da ineñ tudu uan beso,
mandji se Orfa ku Rut jomesa ja sula, se ëli faa ineñ:

—¡Na! ¡No ske læ bo ba tela bo!

Se Noemi tan vlame faa ineñ:

—Namsëdji tan ba jadjì main namsëdji, nna mina amu, ¿ja fë namsëdji ngongo lë amu? Amu na tan ske paadji pali mina pa paadji jazha ku namsëdjif.

Namsëdji tan vla jadjì namsëdji, nna mina amu, namsëdji bai, pakë amu sa main veiu bebezha pa amu tan vlame jazha. Se benga zha pa amu faa: “Ontolo amu paadji të alagada”, pa nöchi se me pa amu ten jazha se amu ten pali nna mina napai, ¿namsëdji bi ske paadji gada ineñ pa ineñ këesë? ¿Se namsëdji bi ske ta shin të ome ja gada ineñ a? Na, nna mina amu, dödö amu se ngandji mashi ku dji namsëdji, pakë öma Nashian sota ma mavida bi da amu.

Se ineñ tan vlame ma sula ku dödö. Zha se Orfa da sogolo dëli uan beso se ëli ma ja se ëli ten lega ëli, mandji se Rut mdja ku ëli.

Tadashi se Noemi faa Rut:

—Ja pia, sogolo bo la tan vla tela dëli ku nna nashian dëli. Be ku ëli.

Mandji se Rut kundji ëli:

—Na pindji amu pa amu lega bofa, ñi na ten luga pa amu safa fo bof. Amu ske be ku bo ja sa jamian shi bo ja bai iai, se amu ske bibe jamian shi bo ja ta. Tela bo se ske sa tela amu, se Nashian bo se ske sa Nashian amu.

Amu ske mölë jamian shi bo ja mölë, se ala me, se ske amu ngongo pa ntela amu pë. ;Nashian ja da amu jatigu shi ödu mashi shi amu ja safa fo bo, pa sa mölë moso se paadji safa no!

Ta Noemi ba bë fa Rut mazhna ku kusan dëli pa ëli lë ëli bai, se ëli na tan faa ëli zhugan jaf.

Se amea sai se ineñ dödösu lë jamangandji, se ineñ ba da Belen.

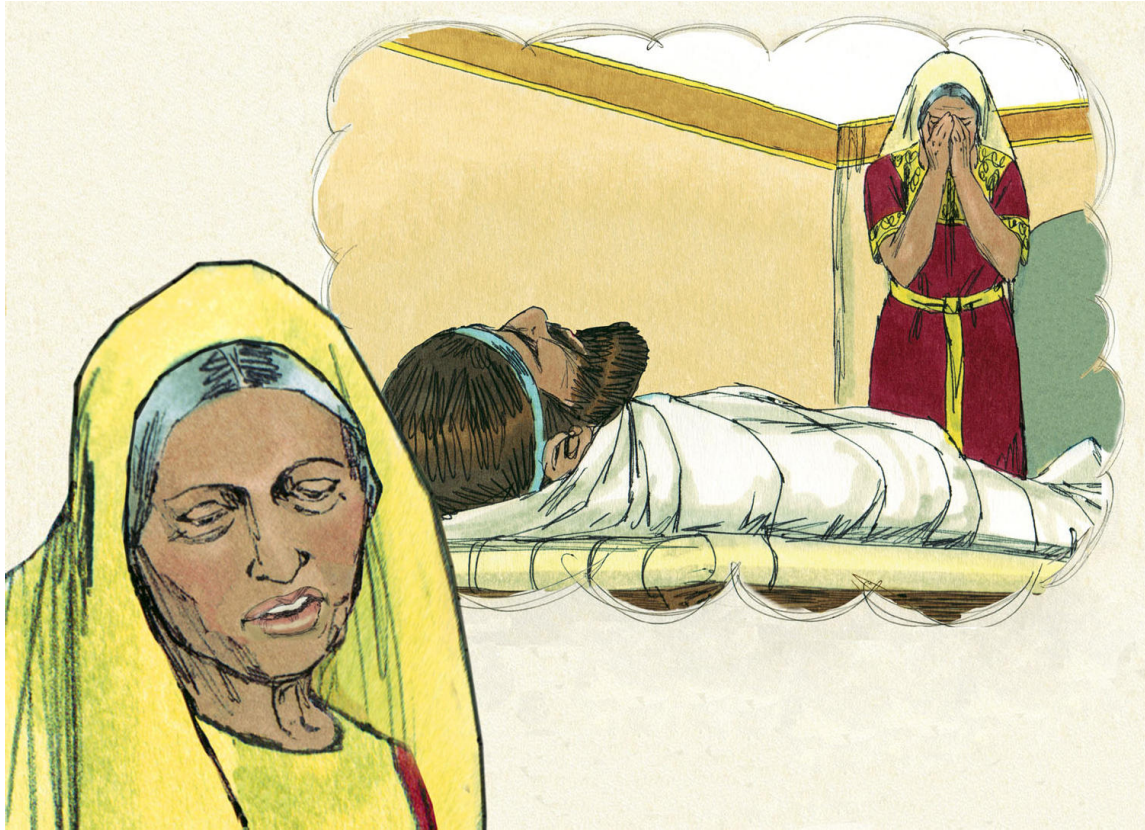
Se ta ineñ lantela Belen, se të uan budu budu ngandji dantu loso tudu tëjantu ku ineñ. Se nna main tudu bi ska faa:

¿Nguë se na se sa Noemi ua?

Mandji se ëli bi ska kundji ineñ:

—Namsëdji na tan sama amu Noemif, sama amu Mara,
pakë Nashian shi të pödë mashi iai chila amu vintadji
vida.

Djia shi amu së fo Belen, amu bi të ja tudu, se öseshi ku amu tan bi iai, se Nashian ma amu bi öma dödji. ¿Jama fë namsëdji ska sama amu Noemi, shi Nashian shi të pödë mashi iai fë pa amu ma mavida?

Se sa amea shi Noemi tan vla fo tela Moab ku Rut, sogolo dëli ku sa nguë moab. Ta ineñ ba da Belen se sa tempu shi a ja kuta matu jambabu tulugu shi a ja san sebada.

Rut ba matu Boos

Se Noemi bi të uan pusumu, fo pachi medu dëli
Elimelek, ku a ja sama Boos. Se bi sa uan liku dondolo.

Uan djia se Rut faa Noemi:

—Amu pindji bo pa bo lega amu pa amu ba matu,
jativie uan nguë matu ja lega amu, pa amu ska ma öpa
tulugu ineñ shi ja pono da san tashi nna tabaiadölö.

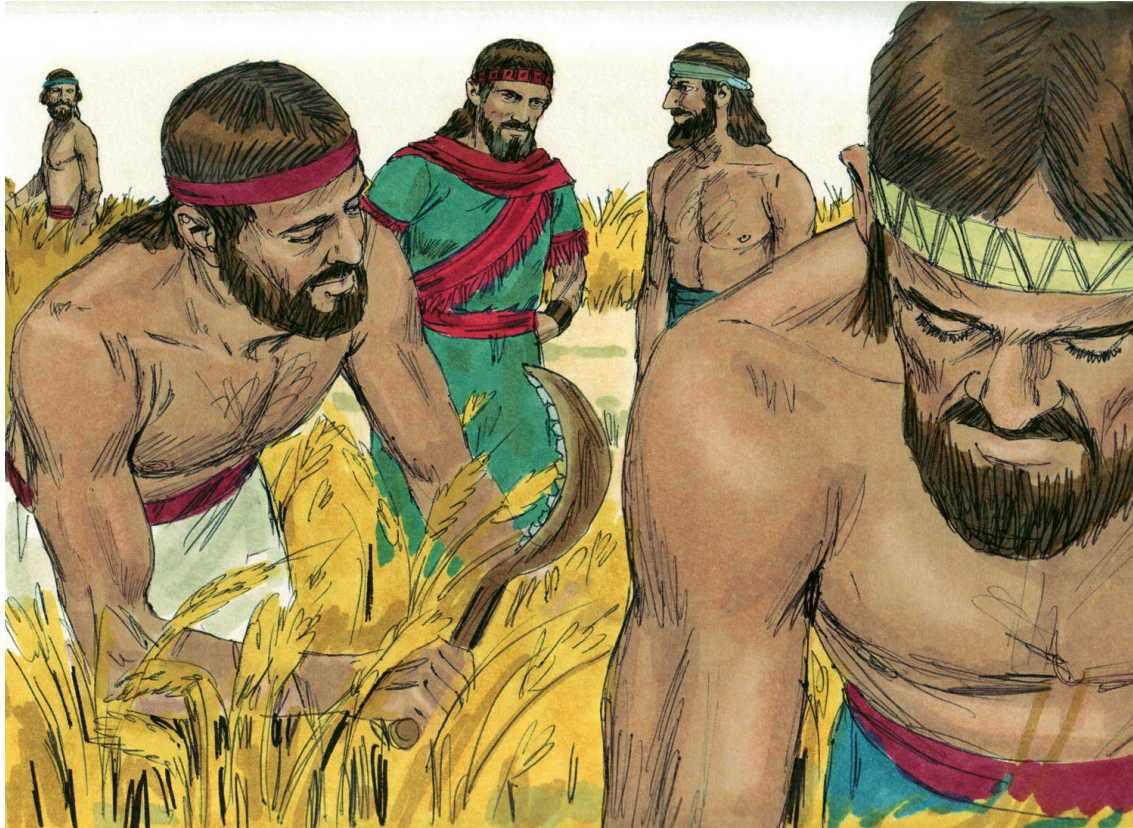
Se sogolo dëli kundji ëli:

—Bai, mina amu.

Tadashi se Rut, ten ba matu se ëli ten jomesa ja totolo öpa tulugu ineñ shi nna nguë nna tabaiadölö matu bi ska lega pë san.

Se ëli ten bi fë ku matu se bi sa ja Boos, ku sa pusumu Elimelek.

Se öshime, se Boos ten boia fo Belen se ëli da nna tabaiadölö matu manten:

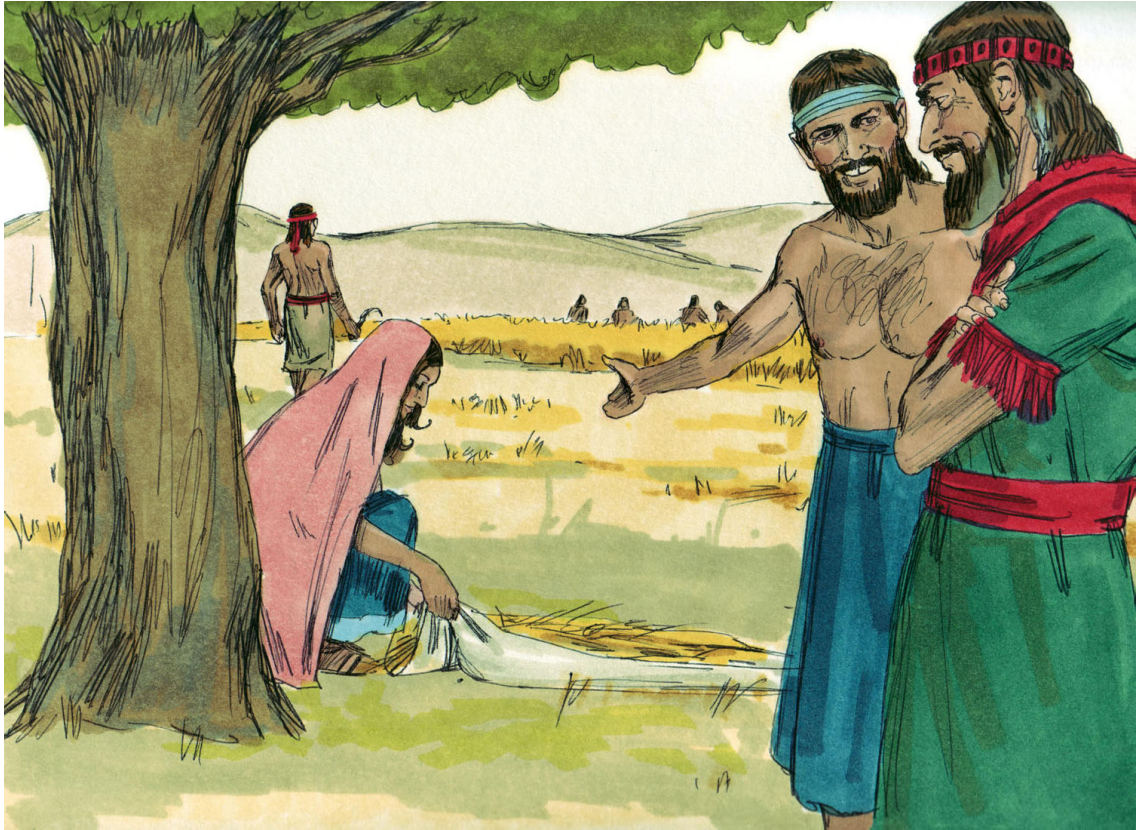
—¡Nashian ja sa ku namsëdji!

Se ineñ kundji ëli:

—¡Nashian ja da bo besa!

Zha se Boos pongota nguë shi sa jasa nna tabaiadölö matu:

—¡Kë nguë sa ja ta namoso sai?

Se jasa nna tabaiadölö kundji ëli:

—Sa nna moso moabita shi bi ku Noemi fo Moab iai. Ëli faa amu: “Amu pindji bo pa bo lega amu pa amu totolo öpa tulugu ineñ shi ja pono fo öma nna tabaiadölö”. Se fo pamasedu ku ëli bi iai se ëli ska tabaia moso bi toja a ma ëli bi djiskansa uan fi kuzhu iai.

Tadashi se Boos sama Rut se ëli faa ëli:

—Tëndë amu, mina amu, na tan ba utu matu ba totolo öpa jambabu tuluguf, mdja iai ku nna shividölö amu, zha se bo ja lë ineñ ba matu ineñ shi ineñ ja ska tabaia. Amu da nna tabaiadölö amu odji pa zhugan nguë na fonta bof. Se ta bo ja të fomu daua, se bo ja jamian shi ineñ sa ku pochi daua pa bo bëtë i shi ineñ shia pë ala.

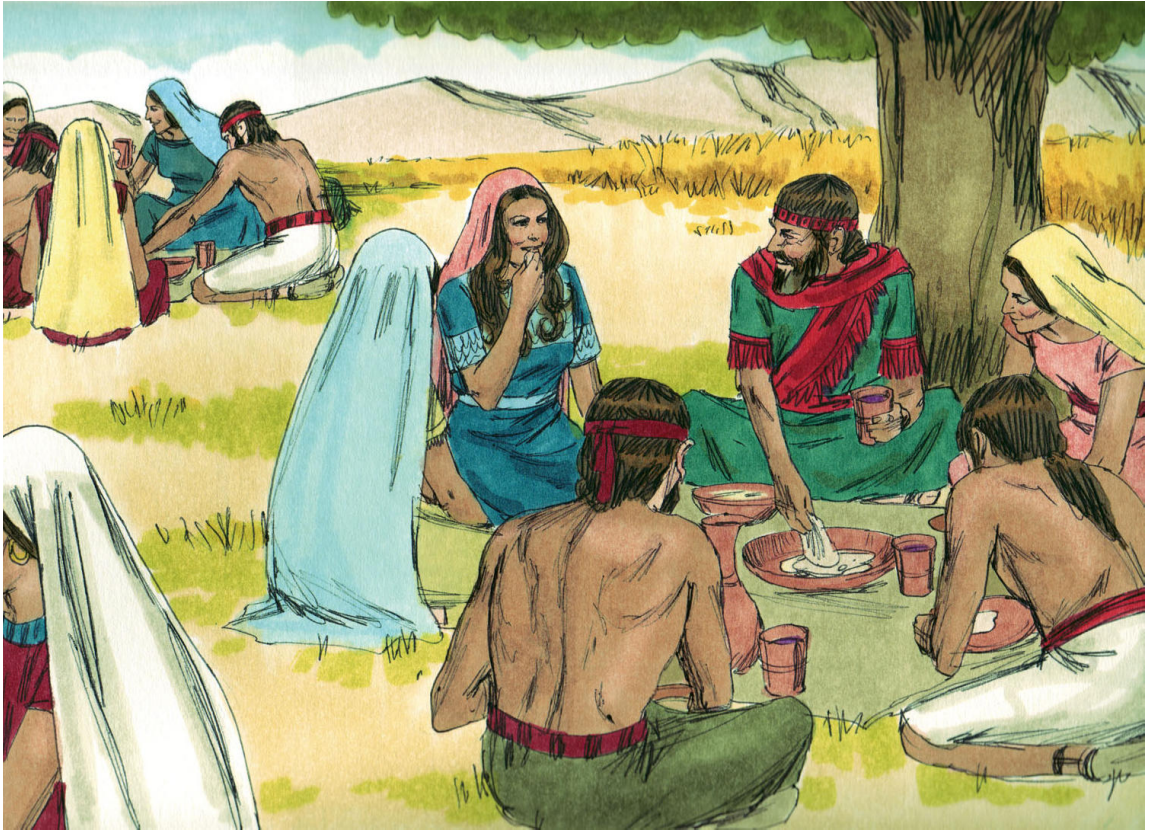
Tadashi se Rut, mba öguë dëli ba toja san shimafan ku shinali dondolo, se ëli pongota ëli:

—¿Jama fë bo ba ku ëli ba pa amu ku bo ska fë amu ja gavu sai, adjimese amu sa nguë utu tela patadu?

Se Boos kundji ëli:

—A da amu lazhan ku ineñ shi bo fë da sogolo bo fo djia shi medu dëli mölë, amea shi bo lega pai bo ku amu na bo, ku tela shi a pali bo; pa bo bi uan tela ku bo na jönsë fo djia shikif. —¡Pa Nashian da bo pagu! ¡Pa Shiölö ku Nashian Israel ku se sa nguë shi bo ba loma öguë pë, da bo pagu bo ku fölöshö.

Tadashi se Rut kundji ëli:

—Amu da bo dezhupaga, shiölö! Bo faa amu faa gagavu ku shia dantu kusan amu, mandji ku amu na sa shimafan zhugan nna shividölö bof.

Se ta da ola kumu, se Boos sama Rut se ëli faa ëli:

—Bi iai, pa bo ma dasu ampan pa bo ma aua kuzhu viniligui.

Se ta Rut ten tusan lome utu nna tabaiadölö, se Boos da ëli jö shi ëli bi ska kumu. Se ëli kumu batanchi se sovezha ëli.

Se ta ëli lanta pa ëli tan jomesa ja totolo öpa tulugu,
se Boos da nna tabaiadölö dëli odji:

—Namsëdji lega ëli pa ëli ten totolo ope tulugu dantu
maladu sebada. Namsëdji na ja pantef. Vlame, namsëdji
ten ja lega zhugan ope tulugu namsëdji pezha, valadji pa
ëli pa ëli ja totolo. Pa namsëdji ja fonta ëlif.

Se Rut zhunta ope tulugu dantu matu Boos ba toja böjö nöchi. Se ta ëli sugudji ineñ shi ëli totolo iai, se ba së ëli mashi uan vinta kilo. Se ëli ma sebada dëli se tan vla Belen pa ëli ba msa sogolo dëli sebada ineñ shi ëli totolo. Zha se ëli chila ku ineñ shi bi sovezha ëli iai, se ëli da Noemi.

Se sogolo dëli pongota ëli:

—¿Kë jamian bo tabaia ödjai? ¿Kë jamian bo totolo sapa öpa tulugu sai? ¿Nashian ja da nguë shi zhuda bo iai besa!

Tadashi se Rut da sogolo dëli lazhan matu nguë shi ëli tabaia. Se ëli faa ëli:

—Masebu shi amu taba matu dëli ödjai a ja sama ëli Boos.

Se Noemi faa sogolo dëli:

—¡Nashian ja dëli besa! pakë ëli na chama msa ngongo dëli ku nof, amea shi ëli bi fë ku nna nguë ineñ shi mölë bebezha. Masebu sai se sa pusumu shi peetu ku no, ëli se sa uan nguë ineñ shi ta pa fë lazhan no.

Se Rut tan faa ëli:

—Vlame ëli ten faa amu pa amu mdja ala ku nna tabaiadölö dëli ba toja pa totolo sebada jaba.

Tadashi se Noemi faa Rut:

—Mina amu, amu bë gavu pa bo mdja ku nna tabaiadölö dëli pa bo na tan ba utu matuf, pa zhugan nguë na tan fonta bof.

Se amea sai se Rut mdja ala ja totolo öpa tulugu ku nna tabaiadölö Boos ba toja ku a totolo sebada jaba. Se ëli bibe jadjì sogolo dëli.

Boos ku Rut sa dantu matu

Uan djia se sogolo dëli Noemi faa ëli:

—Mina amu iai, amu sinchi pa amu jua uan medu da bo pa bo të jadjì bo pa fë bo të liguilia.

Bo ja pa, Boos pusumu shi sa ku no, ku bo bi tabaia ku nna tabaiadölö dëli, nöchi se ëli ska matu dëli pa ëli ba safa tulugu fo jambabu. Bo ja laba, pa bo da adjimiolo öguë, pa bo ten bishi bitidu fumözhö mashi, se bo ja matu Boos. Mandji se bo na ja lega pa ëli bë bof ba toja öshi ëli ja kumu ku ëli ja bëbë jaba. Se ta ëli ja djuni, se bo ja pa jamian shi ëli tovesa pë. Zha se bo ja iaba ope dëli se bo ja chila panu folo ope, se bo ja tovesa pë ala. Zha se ëli ske da bo lazhan jö shi bo ta pa bo fë.

Se Rut kundji ëli:

—Amu ske fë ja tudu amea shi bo faa amu.

Se Rut ten ba matu se ëli fë ku ineñ shi sogolo dëli faa ëli pa ëli fë tudu.

Ta Boos kumu ku bëbë jaba, se ëli vla cheche.

Zha se ma ja se ëli ba djuni lome uan mampuna sebada.

Se olola mashi se Rut nda kien kien se iaba jamian dëli, se ëli vëdji pa no fo ope dëli se ëli ten tovesa pë ala.

Se ta da mete nöchi, ku Boos jölë bi joda, ku ëli ba da voto, se ëli sinchi uan pöjödölö tovesadu ope dëli.

Tadashi se Boos faa:

—¿Kë nguë sa bo?

Se ëli kundji ëli:

—Amu sa Rut, shividölö bo, tezha bodo panu bo pë liba amu, pakë bo moso se sa pusumu shi peetu ku no mashi.

Se Boos faa:

—Nashian ja da bo besa, mina amu, ja gavu se bo tan msa öseshi iai pasa i shi pimëlu, pakë bo bi paadji jua uan namasebu mashivin mashi ku amu pa sa puvili ö likuf, mandji se bo na fë shif.

Se öseshi, mina amu iai, na menduf, amu ske fë ja tudu da bo amea shi bo pindji amu. Nna nguë tela amu tudu sëbë fa bo sa uan moso jotadu.

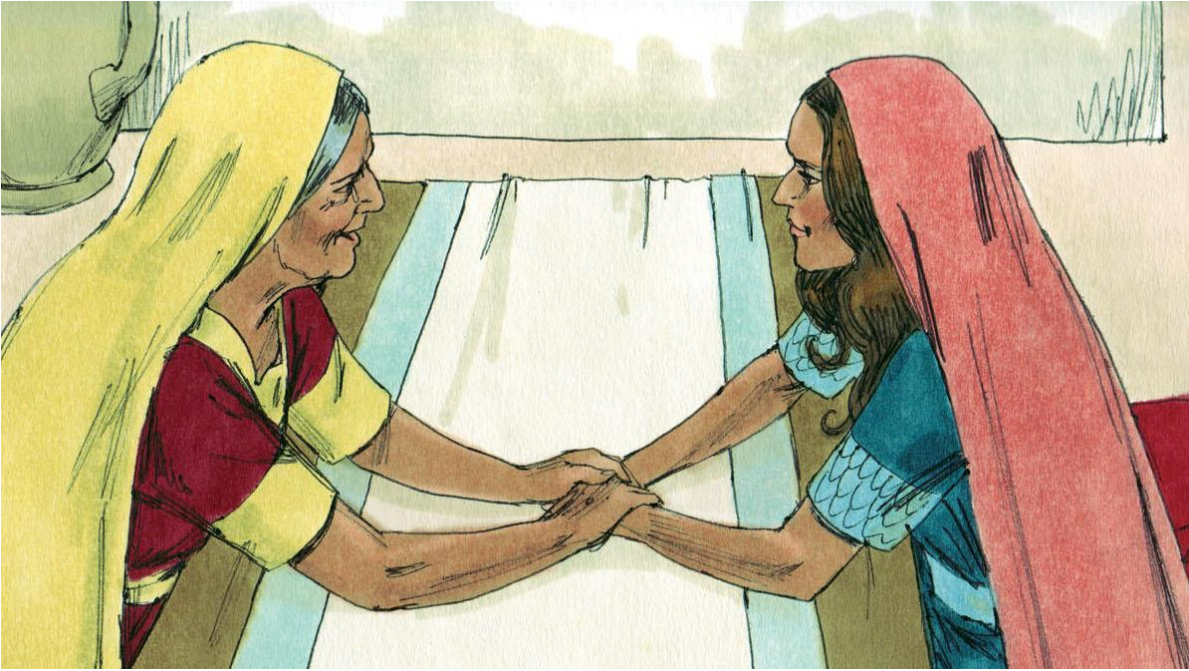
Mandji se, benga zha pa sa vedadji faa amu sa pusumu peetu ku namsëdji, tan të uan pusumu ku sa peetu ku namsëdji mashi ku amu. Mdja iai nöchi sai. Se shi amaian ëli ja ngongo loma namsëdji, ske sa gavu shi ëli ja fë, mandji se shi ëli na ja ngongo ja fëf, amu ske loma namsëdji, amu plomëtë bo deenchi Nashiolo faa amu ske fë. Bamu, öseshi tovesa, ba toja ta pamasedu ja bla.

Tadashi se Boos faa ëli:

—Chila panu se sa ku bo kubidu iai pa bo fala lizhu gavu.

Ta da ku ëli fala panu, se Boos mindji chirinta kilo ku mashi sebada. Zha se ëli zhuda ëli ligui jalga sai pë liba joso, se ëli tan vla Belen.

Se ta Rut ba da jadjji sogolo dëli, se sogolo dëli pongota ëli:

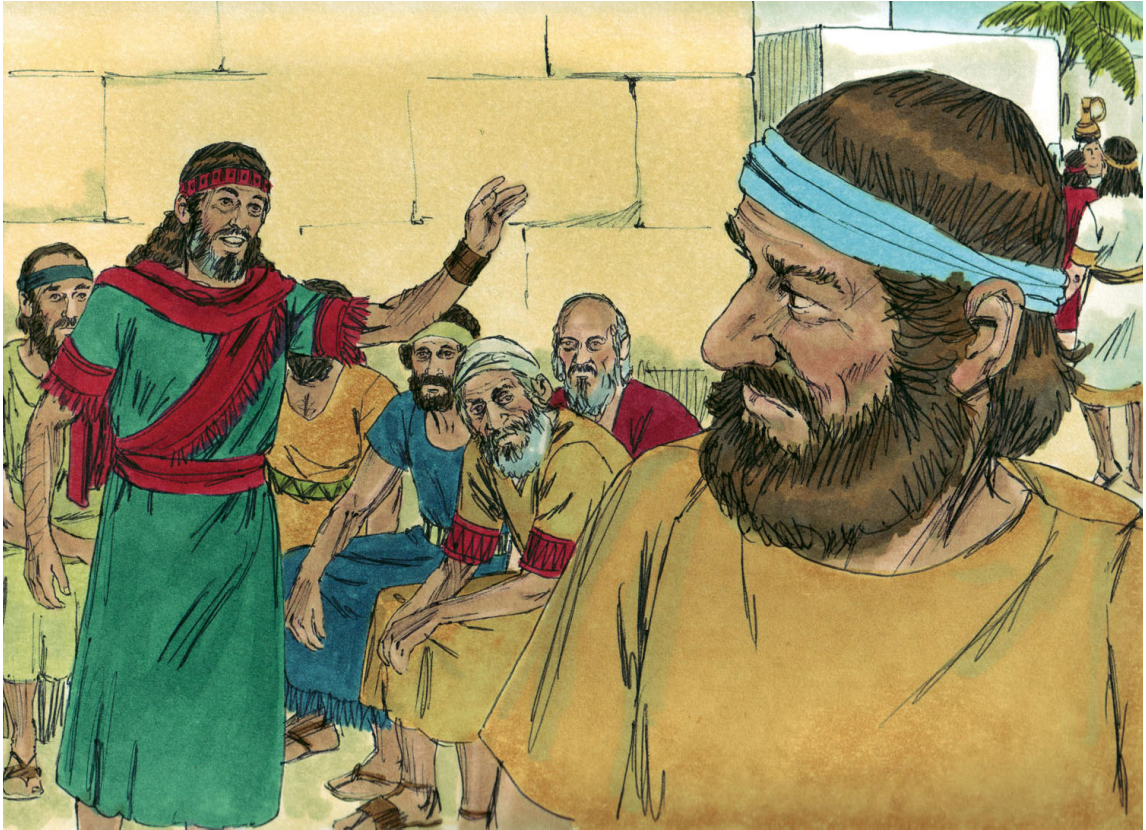
—Kë amea ja bai, mina amu?

Se Rut da ëli lazhan ku ineñ shi Boos fë dëli tudu, se ëli tan vlame faa ëli:

—Se ëli da amu sebada sai, se ëli ten faa amu: “Na ta pa bo tan vla jadjji sogolo bo ku öma dödjif.”

Tadashi se Noemi faa ëli:

—Öseshi, mina amu iai, ta pa no të pë ku pashiensa. Amu sëbë fa masebu se na ske djiskansaf ba toja pa ëli jaba jö sai.

Jazha Boos ku Rut

Tadji mashi, se Boos subili ba jamian böjö poto loso, ku se sa jamian shi nguë tudu ja zhunta, se ëli tusan ala. Se sa öshi ten ska pasa ala pusumu shi Boos bi faa iai.

Se Boos faa ëli:

—Ta ma bi sa, jamada amu, pa bo tusan.

Se pusumu ten bai se ten tusan.

Tadashi se Boos sama uan deshi napai ngangandji pövu, se ëli ten pindji ineñ pa ineñ ten tusan ku ëli. Se ta ineñ tusan,

se Boos faa pusumu dëli se:

—Noemi, ku tan bi fo Moab, ëli ska vëndë ëli san shi bi sa dji naamain no Elimelek. Amu bi ngongo pa bo sëbë, pa shi bo ja ngongo kumpa, pa fë öseshi deenchi nna nguë ineñ sai ku nna napai ngangandji dantu pövu no. Bo se sa pusumu shi sa peetu ku Elimelek mashi pa kumpa san dëli. Mandji se shi bo na ja ngongo kumpaf, bo ja da amu lazhan, pakë amu ku bo moso se të dëtu pa no kumpa.

Se pusumu se kundji ëli:

—Amu ske kumpa.

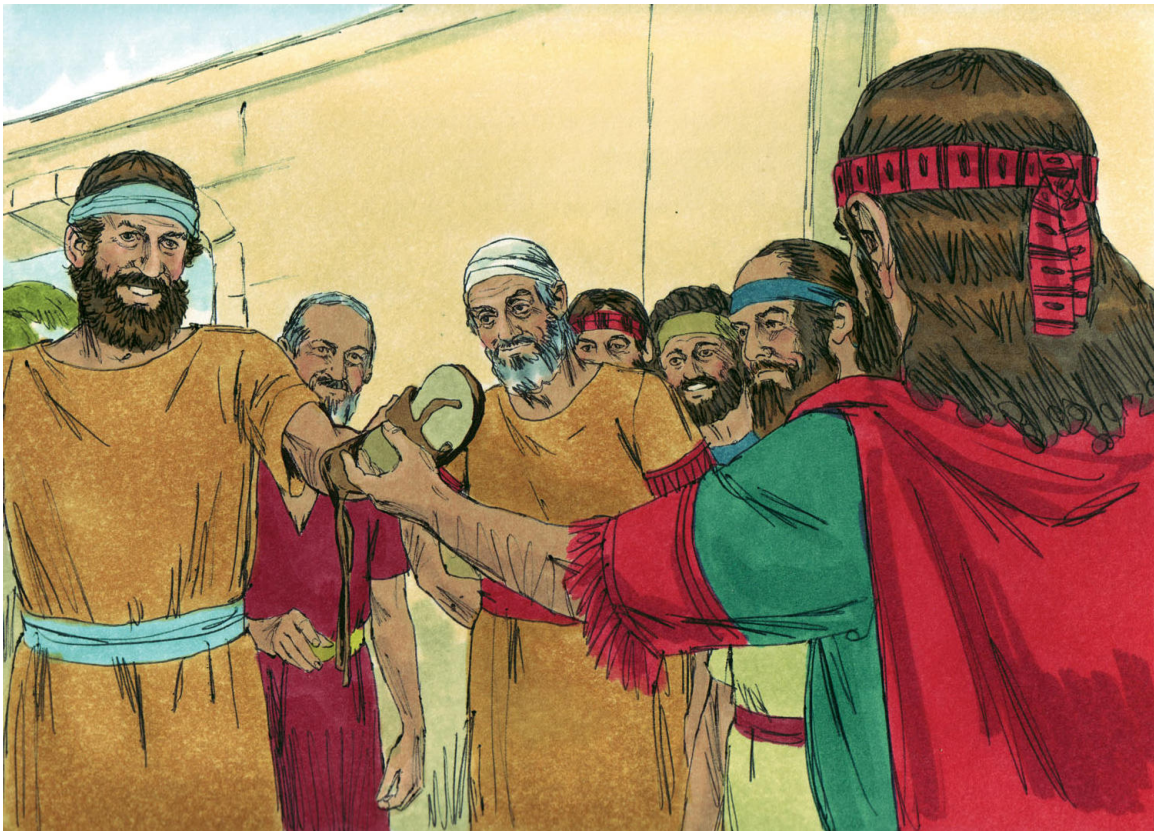

Tadashi se Boos faa ëli gavu:

—Ta pa bo sëbë fa shi bo ja kumpa san Noemi, bo ta pa bo jazha ku Rut, mainviva shi fo moab iai, valadji pa paadji gada namu nguë shi mölë bebezha tëjantu ku san sai.

Se ta pusumu tëndë ëli jö sai, se kundji ëli:

—Tadashi amu na ske fo kumpaf, pakë ja fo fë pa amu pëndë ëli gavu shi sa dji amu. Mandji se shi bo kumpa, bo ja kumpa ku pachi dëtu amu.

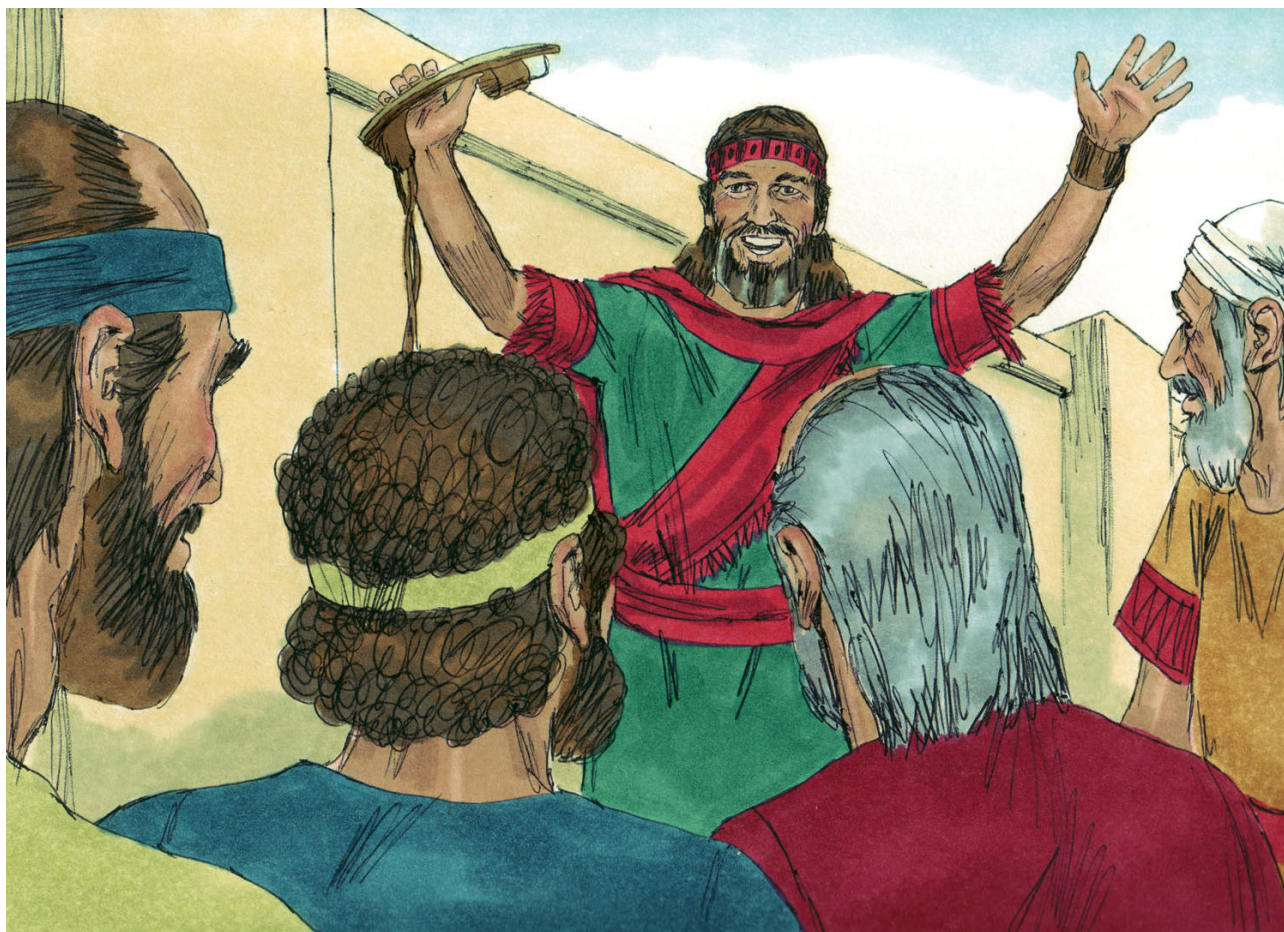
Dantu Israel tempu se bi sa sa ku uan kutumu: ta uan nguë bi ja da utu nguë dëtu liba uan pusumu dëli, a shime ta a ja kumpa ö vëndë ëli uan kuzhu, nguë shi ja lega ö vëndë ëli se ja chila ja mëtëpope dëli se ëli ja da uan nguë. Se sa amea shi a ja fë ja tējantu ku kutumu Israel.

Dajantu shi se pusumu shi peetu faa Boos:
—Bo ja fo kumpa.

Tadashi se Boos faa napai ngangandji ku nna nguë
ineñ shi tudu bi sa ala iai.

—Namsëdji tudu sa iai se ëli bë amea shi ödjai ku amu
ska kumpa gavu Noemi ku tudu sa ja Elimelek, Kelion ku
Malon. 10Se vlame amu ske ma Rut, moso shi moab,
mainviva Malon, pa sa miela amu, valadji pa ëli fo gada
namu medu shi mölë bebezha iai. Pa amea sai se namu
Malon na ske bolo fo dantu nofa, ñi uan ske kësë dantu
pövuf. Ödjai namsëdji tudu sa deenchi iai.

Se napai ngangandji ku nna nguë ineñ shi bi sa ala tudu kundji:

—Shiën, no tudu sa iai. Se no dishia pa Nashian fë pa moso ske lantela jadjji bo iai sa shimafan Rakel ku Lea, ku se sa nna nguë ineñ shi no nna nguë israel se ëli folo, pa bo sa uan masebu dondolo dantu Efrata ku pa namu bo ten sa jönshidu dantu Belen. Pa ta bo ja jazha ku nna moso mashivin sai, pa Nashian da bo uan zhenchi ngandji shimafan i shi bi sa ku Fares, ku sa mina Tamar ku Juda.

Se amea sai se Boos ten Rut se ten jazha ku ëli. Se ëli ku ëli dajonta, se Nashian lega ëli pa ëli pëndë ëli mëdji pa ëli pali uan mina napai.

Tadashi se naamain tudu bi ska faa Noemi:

—¡Nashian ja sa alabadu, ku ödjai ku da bo uan nome minadjimina valadji pa fë lazhan bo! Se ëli tan ske da bo añimu ku ten ske fë lazhan bo ta bo ja veiu, pakë ëli sa mina sogolo bo, ku ngongo ku bo monchi ku ba shivi mashi ku nna mina seta.

Se Noemi ma namina sai se ëli ja ligui ëli pë liba pena dëli se ëli se ja fë lazhan dëli ku ngongo. Se nna djividjili tudu ja faa:

—¡Noemi pali uan mina!

Se ineñ pë ëli namu ja sama Obed. Se ëli se ba sa pë David.

Nna paipai David

Ëli sai se sa nna ja ta ja ta ku fo Fares: Se Fares pali Eron, se Eron pali Aram, se Aram pali Aminadab, se Aminadab pali Nason, se Nason pali Salmon, se Salmon pali Boos, se Boos pali Obed, se Obed pali Isai, se Isai se pali David.

